DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is *f* 9.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor desen tweeden halven jaargang.

DONDERDAG 11 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld,

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen word betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 50. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

Van den 6den September 1856, No. 72.

Bij Koninklijk besluit van den 5den December 1855 no. 55, is benoemd tot predikant voor de protestantsche gemeente in Nederlandsch Indie, J. H. Z. Bruinier, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Mei 1856 no. 58, zijn benoemd tot predikanten voor de protestantsche gemeente in Nederlandsch Indie:

H. van Ameijden van Duijm, predikant te Kedichem.

C. G. S Begemann S. H, Az., predikant te Noord-Zijpe.

F. J. N. Brouwer, predikant te Cillaarshoek.

J. G. W. Krol Lz, H. J. br., predikant te Heukelom.

J. M. Verff J. Pz., predikant te Boskoop.

B. Braams, predikant te Nieuwe of Langakkerschans en Oudezijl.

G. van Gerrevink, predikant te Hellouw, en

C. A. L. van Troostenburg de Bruijn, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland, hulp-prediker te Dordrecht.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot boekhouder en sekretaris van het vendukantoor te Batavia, de hoofdkommies bij den algemeenen ontvanger aldaar A. H. Bloem.

Tot hoofdkommies bij den algemeenen ontvanger te Batavia, de adjunkt-boekhouder van het vendukantoor aldaar A. Robertsen.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant der infanterie, G. N. de Haan, thans adjudant-onderofficier bij dat wapen.

GOEDGEKEURD,

Dat door het Militaire Departement.

IS OVERGEPLAATST:

Van Amboina naar Batavia, de officier van gezondheid der derde klasse J. G. Tijthoff.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut *doet te weten:*

dat Hij,

in aanmerking nemende, dat de dagelijksche ondervinding leert, dat het wenschelijk is, door aanvulling, ten behoeve van arme personen, uitbreiding te geven aan artikel 18 der ordonnantie op de heffing van het regt van het klein zegel in Nederlandsch-Indie, vastgesteld bij publikatie van Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indie, van 16 Oktober 1817, staatsblad no. 50, hetwelk slechts van het gebruik van het klein-zegel eximeert arme personen die eenige processen zullen hebben, hetzij als aanleggers, hetzij als verweerders in civiele en criminele zaken;

en lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie; Heeft goedgevonden en verstaan:

Art I. Alle geschriften, opgemaakt of ingediend door of ten behoeve van arme personen, benevens de daarop te nemen beschikkingen, zijn vrijgesteld van de betaling van het regt van het klein-zegel in Nederlandsch-Indie.

Art. 2. De staat van armoede wordt bewezen door eene verklaring, afgegeven door het hoofd van bestuur der woonplaats van den betrokkenen persoon, op getuigenis, hetzij van wijk- of buurtmeesters, hetzij van ten minste twee bekende en geloofwaardige manspersonen, en geschreven op ongezegeld papier, dan wel op het betrekkelijk geschrift; mitsgaders, voor zoo veel aangaat zich in hechtenis bevindende personen, door eene aanteekening van den ambtenaar van het openbaar ministerie op hetzelve.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chineesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 29sten Augustus 1856.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

(Staatsblad No. 51.)

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 1sten October aanstaande, des morgens ten 9 ure, bij 's lands pakhuizen te Soerabaya, in het openbaar zullen worden verkocht 62,872½ Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geinsereerd in de *Javasche Courant* van den 3den dezer No. 71.

SOERABAYA, 8 *September* 1856.

De Resident voornoemd.
VREEDE BIK.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 3 September worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia: van wijlen den chinezen Jap Kiong, Tjiam Hiatdjam, Sim Thit, Tio Hoatjong, Tan Konggoan, van de Chinesche vrouwen Giam Pangnio, Tjoe Engnio, huisvrouw van Tjeam Tekseeng, Ong Senio, weduwe van den kapitein Tan Tjan Long, en van wijlen de Chinezen Tjoa Nio, Oeij Bouwsioe en de inlandsche vrouw Patiema, weduwe van den kapitein Arman.

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen Pieter Caspar Stavers.

Door de Testamentaire Executeuren te Batavia: van wijlen den luitenant titulair der chinezen Oeij Tiengdjoen.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van wijlen Tan Tiatbeng.

Door de Executeuren Testamentair te Djocjocarta: van wijlen L. C. Garot.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Vrijdag den 12den September.

Voor het kantoor van de heeren Kervel & Co. in de Chin. Kamp

Op Zaturdag den 13den September.

Voor de Marine pakhuizen alhier.

Op Maandag den 15den September.

Voor de woning van den deurwaarder bij den Raad van Justitie C. F. Damwijk, in de stad.

Op Dingsdag den 16den September.

Uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier en vendutie voor de woning van wijlen den Luit. Smeding, in het officier kampement No. 8.

Op Woensdag den 17den September.

Voor de toko van den heer G. Behrend in de stad.

Soerabaya, den 11den September 1856.

— Men leest in de *Javasche Courant* van 6 Sept. No. 72:

RIOUW. Den 8 Augustus jl. vielen er op Poeloe Battam, meer bepaald te Soengi-Panna, gewelddadigheden onder de chinezen voor.

Het bestuur te Riouw, daarvan onderrigt, zond onmiddelijk twee kruisbooten en twee gewapende sampangs-pandjang, onder aanvoering van den inlandschen schrijver, vroeger gezaghebber over eene kruisboot, Aboe-Hassan, naar Soengi-Panna, met last om den stand van zaken aldaar op te nemen en om zich van de schuldigen, des noods door middel van wapenen, meester te maken.

Den 10 Augustus kwam deze magt voor de monding der Soengi-Panna, die voor de kruisbooten niet bevaarbaar is.

Aboe-Hassan. vergezeld van radhen Soeria-dhi Ningrat en gevolgd door acht met geweren gewapende manschappen van de kruisbooten, begaf zich daarop in eene sampang-pandjang, waarin hij door Hadji-Ibrahim, vergezeld van eenige opvarenden der vaartuigen van Penjingat, werd nagevolgd.

AFGEDREVEN ONWEERSWOLKEN.

(KLEINE LEVENSERVARINGEN VAN EEN WINKELBEDIENDE.)

Daar ik vierentwintig jaar oud was kwam het mij voor, dat ik regt begon te krijgen op eene vaste positie in de wereld. Evenwel valt zulk eene billijke aanspraak gemakkelijker te maken dan te verwezenlijken, en daar de fortuin mij niet verkoos te gemoet te komen, besloot ik, haar die moeite te besparen, door haar zelf na te loopen. Doch ofschoon ik mij op eene sterke borst en fiksche beenen beroemen mag, vermogt ik haar toch niet in te halen, en hoewel ik altijd op mijne luimen lag om haar bij haar sluijer of hairen te grijpen, wanneer zij maar eenigermate binnen mijn bereik kwam, deed zich daartoe, hoe ik ook mijne oogen uitkeek, gedurende langen tijd geene gelegenheid op.

Ik was *troisième commis* bij monsieur Mirmidon, *aux appointemens de* 800 *francs*, te veel om te sterven te weinig om te leven, vooral voor een jong bediende, die gaarne de Chaumière en het Château-Rouge bezocht en niet afkeerig was om nu en dan met zijne spitsbrooders ook eens een uitstapje naar Romainville te doen. Een leêge beurs het meest van den tijd, drie maanden in voorschot bij den patroon, diep in schuld staande bij die weinigen mijner vrienden die zoo gelukkig waren een verdroogden oud-oom of eene murwe peettante te bezitten, die zij als een kapitaal beschouwden, waarvan nu en dan een coupon te knippen of, juister, af te scheuren viel — neen, zulk een leven kon ik niet uithouden, daar moest een einde aan komen!

Mijn verdriet werd niet weinig vermeerderd of misschien juist wel opgewekt door den invloed van een paar schalke oogen, die, ik zag het duidelijk, de mijne niet zonder sympathie ontmoetten. Ach! verliefd te zijn is onafscheidelijk van de betrekking van *commis*, vooral in een vak als het mijne. Monsieur Mirmidon hield in de Rue du Coq St. Honoré een winkel, of liever, (want dat woord is tegenwoordig veel te gemeen voor winkeliers, die wat groot in hun wapen zijn) een etablissement, waarop met weidsche letteren de titel *Spécialité pour deuil* prijkte. Nu zoudt ge misschien denken, dat daar niets dan schreijende oogen te zien waren? Ja wel, de bloem der Parijsche schoonen kwam met een stemmig gelaat bij ons binnen, maar naauwelijks waren zij door de beschermende schaduw der verschillende artikelen gedekt, of daar begonnen zij te grinniken, te ginnegappen, de stadsnieuwtjes te bepraten, kortom, over alles te spreken en te denken behalve over — den dood, die toch geacht werd hare komst alhier veroorzaakt te hebben, in één woord, 't was doorgaans bij ons zoo vrolijk als 't maar met voeg in een rouwwinkel wezen kan. 't Waren meestal jonge meisjes en vrouwen, die onzen winkel bezochten; dat zij schoon waren zeg ik er niet bij, want jong is schoon; en de oudere, of die ten minste hare jaren niet meer met glans droegen, ontboden onze goederen meestal aan huis, om daar zelven eene keuze te doen.

Nu zult gij na deze voorafspraak denken, dat ik mijne uitverkorene onder onze bezoeksters gevonden had; doch hierin dwaalt men, ik wilde maar doen zien, hoe vele willige en onwillige aanvallen mijn hart aanhoudend te verduren had. De oogjes echter, waarvan ik hier boven gewaagde, behoorden aan een nichtje van onzen patroon, de dochter van zijn broeder en antwoordende op het lieve naampje van Rosalie. Zij kwam veelal Zondags den geheelen dag of te minste den namiddag bij haar oom doorbrengen en daar het mij, als minste bediende, bijna steeds te beurt viel, t'huis te moeten blijven, terwijl mijne collega's hunne *ébats* namen (want ook hier gold de regel, dat aan de hoogste tractementen de minste bezwaren en werkzaamheden verbonden waren, en *vice versa*), zoo had ik doorgaans de eer haar de deur te mogen open doen, en wanneer zij dan met haar sjilpend stemmetje zeide: — Bonjour, mon*sieur* Marol, comment cela vous va-t-il? dan had ik haar wel om den hals willen vallen en antwoorden: — Horriblement

Aan land gekomen bereikten zij, tegen 4 ure in den namiddag, Pankalan en aldaar de bangsal (schuur); waarin zich de kwaadwillige chinezen ophielden. Bij hunne aankomst werden zij door een honderdtal sterk gewapende chinezen aangevallen, die, niettegenstaande Aboe Hassan hen vermaande om geene vijandelijkheden te plegen, een goed onderhouden vuur op hem en zijne manschappen rigtten.

Daarop begonnen ook de onzen het vuur te openen, doch Aboe-Hassan, wel begrijpende dat hij op die wijze met zijne weinige manschappen geen meester van het terrein zoude blijven, besloot om de chinezen met de bajonet en de blanke wapens te bestrijden.

De vijand was echter niet te naderen dan over eene lange, slechts ééne plank breede brug.

Aboe-Hassan en zijne manschappen werden hierdoor evenwel niet afgeschrikt; maar voorafgegaan door eerstgenoemden en van nog een paar mannen van Penjingat gevolgd, vielen zij de chinezen met zulk eene snelheid aan, dat deze al spoedig op de vlugt gingen met achterlating van vijf dooden.

Van de onzen bekwam slechts Aboe-Hassan eene ligte kneuzing aan den regterarm.

Terwijl de manschappen der kruisboot de chinezen nog eenigen tijd achtervolgden, werd door het volk van Penjingat de bangsal der kwaadwilligen geplunderd en een groote buit aan wapenen, amunitie, levensbehoeften enz. gemaakt.

Op het berigt van deze ontmoeting, den 11 Augustus, werden door het bestuur nog 2 sampangs-pandjang met 12 geweerdragende manschappen der kruisbooten en eenige amunitie ter versterking gezonden.

Al de punten van Poelo Battam, waar de kwaadwilligen zich volgens geruchten ophielden, werden alstoen onderzocht, doch nergens heeft men hen meer aangetroffen.

Door de onzen zijn nog drie prauwen buit gemaakt, waaronder twee poekats, waarmede de verdreven chinezen grootendeels op Poeloe-Battam zijn aangekomen.

Door de kwaadwilligen zijn zeven, binnen de grenzen van Soengi-Panna gelegen, bangsals verwoest; de bij dezelve behoorende peper- en gambieraanplantingen zijn gespaard gebleven. De kwaadwilligen tot de Sé-Tan (geslacht) behoorende, werden volgens opgave aangevoerd door zekere Tan-Djising, die zich in de laatste tijden te Singapore moet hebben opgehouden en zich dáár, zoo men veronderstelt, voor de onderneming tegen Soengi-Panna heeft uitgerust.

Zekere Tan Amoei, die Tan Djising in rang moest opvolgen, werd onder de lijken der verslagenen herkend.

Van 3 bangsals had het volk — behoorende tot de Sé-Tan zich openlijk bij de kwaadwilligen aangesloten.

— Men leest in de *Java Bode* van 6 Sept. No. 72:

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 3 September: Zeker inlander, genaamd Letiek, was gehuwd geweest met de dochter van den landbouwer Bapa Salima, in de kampong Tjioentjal, op Tjilengsie in het Buitenzorgsche, doch was sedert een jaar van haar gescheiden. Hij scheen berouw daarover te gevoelen. want den 29sten Augustus jl., vervoegde hij zich bij haar en deed haar het voorstel, om weder zijne echtgenoote te worden.

Zij antwoordde, dat zij hiertoe niet ongenegen was, onder de voorwaarde evenwel, dat hij, Letiek bij haar kwam inwonen. Hiertoe was hij echter niet over te halen, en verwijderde zich kort daarop, blijkbaar wrevelig op Salima.

In den nacht van Zaturdag op Zondag, den 31sten daaraanvolgende, kwam hij te midernacht in de kampong terug.

Hij drong, met een gollok en een piso raoet gewapend, de woning van Salima binnen en weldra deed laatstgenoemde den omtrek van haar hulpgeschrei weergalmen. Bapa Salima, haar vader, schoot toe, zag in een oogwenk het voorvallende, wierp zich op den moordenaar en ontwrong hem den gollok. Zoo als gezegd is, had Letiek nog een piso raoet, waarmede hij zich toen begon te verweren. Beiden bragten elkander belangrijke wonden toe. Ook Ma Salima werd door Letiek zwaar gewond. doch weldra kwamen de kampong bewoners ter hulpe snellen en mogt het gelukken, den razende te grijpen. De gewonden werden naar de hoofdplaats gebragt en aldaar ter verpleging in het ziekenhuis opgenomen.

Volgens bekomene mededeelingen, heeft Salima 8 wonden bekomen, waaronder een in de linker zijde, die tot het ingewand is doorgedrongen. Ma Salima heeft een houw met den gollok op den regter arm gekregen, die tot op het been is doorgedrongen. Bapa Salima's handen zijn ijsselijk verwond: eenigen der vingers zijn half doorgesneden, doordien hij, den gollok aan zijn gewezen schoonzoon willende ontwringen, dien bij het scherpe gedeelte heeft aangevat. Letiek eindelijk is er mede slecht afgekomen. Hij heeft 3 wonden aan het hoofd en een in den buik, zoodat de ingewanden zigtbaar waren. Zoo wij vernemen bestaat er echter voor hen nog hoop op levensbehoud.

— Bij de *Javasche Courant* van heden is gevoegd eene opgave van den stand van het rijstgewas, onder ultimo Julij j. l., waaruit blijkt dat dezelve was:

buitengewoon gunstig in de residentiën Batavia, Passoeroean en Patjitan;

bijzonder guntig in de residentie Soerabaya;

zeer gunstig in de residentiën Preanger Regentschappen Cheribon, Tagal, Pekalongan, Japara, Bagelen, Kadoe, Madioen en Kediri;

gunstig in de residentiën Bantam, Buitenzorg, Samarang, Rembang, Probolingo, Bezoeki, Banjoewangi, en Banjoemaas;

vrij gunstig in de residentie Krawang.

Van de residentiën Djocjocarta en Soeracarta zijn geene opgaven ontvangen.

NEDERLAND.

Z. M. heeft benoemd mr. P. Brunsveld van Hulten, procureur-generaal bij het hoog ger. van Nederlandsch Indie, tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, en den Oost-Ind. ambtenaar R. C. van Prehn, vroeger adsistent resident van Sambas, thans ads.-res. van Ledok, wegens zijne uitstekende diensten, in het jaar 1850 in de Wester-afdeeling van Borneo bewezen, en zijn daarbij gehouden moedig gedrag, tot ridder van de Milit. Willemsorde 4de klasse; — Vergunning verleend aan J. P. C. Rulofs staatsr. in buiteng. dienst, vice-presid. van den Raad van Nederl. Indie, en P. J. B. de Perez, lid van genoemden raad, tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van kommandeur der Leopoldsorde, hun door Z. M. den koning van Belgie geschonken; aan G. Wassink, chef over de geneeskundige dienst van het leger in Oost-Indie, thans met verlof hier te lande, het aannemen van de versierselen van kommandeur der Groothertoglijke Saksische Huisorde der Waakzaamheid of van den Witten Valk, hem door den Groothertog van Saksen Weimar-Eisenach geschonken; eervol ontslagen: op verzoek, den thans met verlof hier te lande aanwezigen kapt. der inf. van het leger in Ned. Indie J. Rutelband, onder toekenning van pensioen; den chef over de geneeskundige dienst in Nederl. Indie, met den rang van kolonel, W. Bosch, thans met verlof hier te lande aanwezig, onder toekenning van pensioen; — pensioen verleend aan den majoor J. C. Bross, van het 6de reg inf., en aan den kapt. der inf. van het leger in Nederl. Indie, P. F. van Gorkum, thans met verlof hier te lande.

— Het heeft Z. M. den Koning van Wurtemburg behaagd, den minister van justitie, Mr. D. Donker Curtius, te benoemen tot ridder-grootkruis der Frederiks-orde.

— Den 14den dezer had te Rotterdam de plegtige opening van het nieuwe *Zeemanshuis* plaats. Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden begaf zich, vergezeld door den heer P. H. Tromp, des namiddags ten $5^{1}/_{2}$ ure van het gebouw der K. N. Y. C., naar het matrozenhuis, thans voltooid op het tweede Nieuwewerk alhier. Daar komende werd Z. K. H. door verschillende autoriteiten hartelijk welkom geheeten en werden daarop alle aanwezigen in staat gesteld het gebouw in alle bijzonderheden te gaan bezigtigen, waaraan omtreeks een uur besteed werd en voldeed deze eenvoudige en schoone inrigting, zoowel als het bij uitnemendheid geschikte terrein en verrukkend uitzigt aan allen. Verlicht door gas, met twee hoofdingangen, binnenplaats, zickenkamers, dienstbodenkamers, verschillende andere vertrekken, kan dit zeemanshuis ca. 80 matrozenkamers tellen. Daarna in eene der vertrekken vereenigd, werd rekening en verantwoording gedaan van het financieel beheer, waaruit bleek, dat de ontvangsten van aandeelen, giften enz. hebben bedragen *f* 81,089,18, dat uitgegeven is voor aanneming en bijwerken met kleine kosten *f* 78,700, zoodat er overblijft ca. *f* 2400 batig saldo.

Verder werd met lof van verschillende ingekomen geschenken melding gemaakt, als: 50 bijbels, nog 2 dito, 20 Godsdienstige R C kerkboeken, de geschiedenis van de Ruyter, door Brandt, eene schilderij, eene Nederlandsche vlag en een stok voor deze en eindelijk het standbeeld van den beroemden zeeheld Michiel Adriaansz. de Ruyter welk prachtstuk vervaardigd is door den reeds zoo zeer met roem bekenden kunstenaar J. Strackee en geschonken door de heeren H. van Ryckevorsel & Co, en Vlierboom. Dit vooraf bekend zijnde, had de ontboezeming van blijdschap en vreugde zich tot dat oogenblik opgehouden, maar barste toen van alle kanten luide los, terwijl het middelerwijl ter reede gehaalde nieuw gebouwde fregatschip *Vooruit*, toebehoorende aan eerstgenoemden heer, een salvo uit het geschut loste. Als uit éénen mond werd wederom dit kunststuk van den heer Strackee geprezen en bewonderd, het beeld is van natuurlijke grootte, uit één stuk zandsteen, fiks van uitvoering en schoon van teekening en heeft tot opschrift: Michiel Adriaansz. de Ruyter, geboren te Vlissingen 1607, Matroos 1622, Kapitein ter zee 1641, Schout bij Nacht 1641, Vice-Admiraal 1653, Luitenant-Admiraal 1655, gesneuveld bij Syracuse 1676, terwijl het tevens, de namen der edele schenkers bevat, waarvoor dezen hartelijke dank toekomt. Na verschillende toespraken, werd er kennis gegeven, dat tot onderhoud voor de drie eerste jaren, ameublement, enz., afgescheiden van de inkomsten, circa *f*20,000 benoodigd was, die men trachten zou, door inschrijvingen bijeen te krijgen, of in het uiterste geval, door aandeelen op het gebouw. De inschrijving terstond geopend zijnde, voldeed wel, gaande Z. K. H. prins Hendrik daarin loffelijk voor, tevens voor Z. K. H. prins Frederik teekenende, en bragt deze lijst staande de vergadering *f* 6725 op. Na verschillende toespraken van Z. K. H. prins Hendrik, de heeren Joost van Vollenhoven, H. van Rijckevorsel, P. H. Tromp en anderen werden deze feestelijke werkzaamheden gesloten en keerde de prins met den laatsten trein naar de residentie terug. Moge het zeemanshuis aan het doel beantwoorden en aan de groote behoefte, vooral aan knappe zeelieden, spoedig kunnen voldaan worden, is de algemeene wensch in het belang onzer handelsvloot en van deze inrigting.

Zevenhuizen, 3 Junij. Het berigt door de bladen voor eenige dagen uit de *Drentsche Courant* overgenomen, alsof alhier een man, die zijne vrouw wilde vergiftigen en daartoe reeds het vergif in haar etensbord had gemengd, zelf het slagtoffer dier vergiftiging zoude zijn geworden, naardien de vrouw, bij het even afwezig zijn des mans, wegens het vallen van eene spin in haar bord de schotels had verplaatst, kunnen wij bepaald tegenspreken, als louter onwaarheid bevattende.

FRANKRIJK.

Bij de doopplegtigheid van den keizerlijken prins waren niet minder dan 85 aartsbisschoppen en bisschoppen tegenwoordig. Slechts één ontbrak namelijk de bisschop van Moulin, de heer de Dreux-Brezé. Deze prelaat heeft aan de regering geschreven dat, daar zijn broeder oud ceremoniemeester van Karel X was, hij een slecht figuur zou maken wanneer hij bij de doopplegtigheid van een prins van de Napoleontische dynastie tegenwoordig zou zijn, en derhalve verzocht verschoond te mogen blijven van eene handeling, die met zijne beginselen en precedenten in strijd is. De keizer heeft hierop bevel gegeven, dat aan den wensch van den bisschop voldaan worde. Deze zaak heeft onder de prelaten veel sensatie verwekt.

De kardinaal-legaat heeft met groote plegtigheid uit naam van den paus aan de keizerin de gouden roos overhandigd en daarbij de volgende korte aanspraak gehouden: „Ontvang uit onze handen deze roos, die wij u aanbieden ten gevolge van eene bijzondere zending, ons door den Zeer Heiligen Vader in Jezus Christus, onzen meester Pius IX, paus door Gods genade, opgedragen. Deze roos beteekent de vreugde der beide Jeruzalems, namelijk der zegepralende en der strijdende kerk; — deze roos vertegenwoordigt voor de oogen van alle getrouwe Christenen de allerheerlijkste bloem, namelijk de vreugde van alle heiligen. Aanvaard deze roos, gij onze zeer geliefde dochter, edel naar de wereld, magtig en met vele schoone eigenschappen versierd, opdat gij nog meer veradeld moogt worden in alle deugden in Jezus Christus, als eene roos aan de oevers van overvloeijende beken geplant. Dat deze weldaad u verleend worde door de overvloedige genade van Hem die één en drievuldig is in alle eeuwigheid. Amen."

Behalve deze gouden roos zijn door den paus nog velerlei prachtige geschenken aan de keizerlijke familie toegezonden, onder anderen kleedingstukken met goud geborduurd en voorzien van de wapenen van den paus en den keizer, in paarlen en robijnen, bestemd voor den keizerlijken prins; eene vaas van massief goud met een gouden roos in het midden; eene gouden medaille van de onbevlekte ontvangenis, voor den jeugdigen prins, waarop zich twee engelen en relief bevinden, omgeven door robijnen en andere edelgesteenten; medailles ter uitreiking aan de grootwaardigheidsbekleeders van het rijk, op welke de aposte-

---

mal hors de votre présence! Maar zoo ver waren wij nog niet en 't duurde ook nog een aardig eindje tijds eer wij zoo ver kwamen.

Door het vele deur openen raakten wij zoo intiem, dat ik somtijds wel een handje van haar kreeg, hetwelk ik dan, mijner stelling indachtig, *pflichtergebenst und ehrfurchtsvoll*, zoo als een Duitscher zou zeggen, beantwoordde. Bravissimo, dacht ik, dat is ten minste reeds de punt van mijn voet op den ondersten sport van de ladder, wij zullen wel verder komen!

Ik kwam ook verder, maar niet zoo als ik juist gedacht of gewenscht zou hebben; ik kwam namelijk door die allerliefste handdrukjes de deur van mijne patroon uit en censklaps de wijde wereld in.

Mijn onmiddelijke *Vorgesetzte*, de chef van den winkel, was niet zoo geheel verdiept in de winst en verliesberekeningen van zijn patroon, of hij vond nog lust en gelegenheid om er een dito dito voor zich-zelven op na te houden of, om minder beeldrijk te spreken, hij had sedert lang een begeerigen blik geworpen op de lieve Rosalie, die inderdaad, daar haar oom, onze patroon, vrij wat scheen overlegd te hebben en niet gehuwd was, eene zeer aannemelijke partij mogt geacht worden voor berooide bedienden, die steeds zoo *court argent* waren, dat zij uit diepen eerbied voor het geld den betaaldag tot den rang der heiligendagen verheven en hem St. Mirmidon gedoopt hadden. Ofschoon het tractement van onzen chef wel driemaal de som van het mijne bedroeg en ik dus met een heimelijk gevoel van benijding hem als een Creus beschouwde, hield hij zich-zelven voor een Job, dat mij tegenwoordig wel heel begrijpelijk voorkomt, maar mij toenmaals ten hoogste verbaasde en ondankbaar toescheen.

Meermalen had Dallant, de bedoelde chef, eene poging gewaagd, om zich in de gunst van het meisje te dringen, doch was door haar steeds uit het veld geslagen; wilde hij haar eene hand geven dan trok zij de hare terug, voegde hij haar een woordje toe, zij keerde zich om of veinsde hem niet te hooren, terwijl zij niet naliet hem op andere wijzen haar afkeer te laten blijken. Nu moet ik ook zeggen, dat zijn voorkomen, mijns inziens althans, weinig geschikt was om op het prikkelbaar gemoed van een jong meisje een gunstigen indruk te maken. Verbeeld u in 't geheel een rijzig, dood-mager mensch, met kromme beenen, te lange armen, een treurig gezigt, omgeven van een woesten vollen baard, en op zijn hoofd eene piramidale kuif, al 'tgeen hem sprekend op een baviaan deed gelijken; hij was, zoo als de dames gewoon zijn, dit uit te drukken, een spook. Dit ongunstig uiterlijk had opgewogen kunnen zijn door goede hoedanigheden, die dikwijls 't vermogen hebben, om iemands leelijkheid te doen vergeten; maar ook dat was bij hem 't geval niet. Tegenover den patroon kruipend, en hard jegens zijne ondergeschikten, miste hij geheel die edelaardigheid van karakter, welke men steeds, zij 't dan in meerdere of mindere mate, in den maatschappelijken omgang wenscht te ontmoeten, en wier gemis een ongunstig oordeel doet opvatten. Gelijk met zulke menschen doorgaans 't geval is, wist hij geen dragelijk gesprek te voeren, of 't was alles onzin wat uit zijn mond kwam. Wij bedienden haatten hem, doch moesten zwijgen; Rosalie echter, in dat opzigt door niets gebonden, verachtte en belachtte hem.

(Vervolg hierna.)

len Petrus en Paulus alsmede de paus zijn afgebeeld; deze medailles hebben elk eene waarde van 300 kroonen; een vrij groote smaragd, uit twee aan elkander passende gedeelten bestaande en waarin zich eene reliquie bevindt.

Deze geschenken waren vergezeld van een eigenhandig schrijven van den paus.

De kardinaal Patrizzi heeft op 2 Julij de hoofdstad verlaten, om naar Rome terug te keeren.

De kardinaal is voor zijn vertrek op St. Cloud ten gehoore ontvangen, als wanneer Z. M. hem het grootkruis van het legioen van eer met het kruis van diamanten heeft overhandigd, gelijk dit alleen bij zeer hooge personaadjen het geval is.

— De keizer is op 1 Julij naar Plombères vertrokken.

Verscheidene ministers zullen ook de een na den ander vertrekken om de baden te gebruiken, hetzij te Ems, te Hamburg of elders. Men kan dus aannemen, dat het voorеerst te Parijs met de staatkunde zeer stil zal zijn.

— Naar men thans met zekerheid wil weten, zal de bijeenkomst van keizer Napoleon met den keizer van Oostenrijk, tegen het einde van Julij te Manheim plaats hebben. Behalve de koningen van Saksen, Beijeren en Wurtemberg, zullen ook de prins-regent van Baden, de groothertog van Darmstadt en de hertog van Nassau, zich derwaarts begeven. Keizer Napoleon zal in het hertogelijke slot zijn intrek nemen.

— De *Moniteur* zegt heden, tot geruststelling van die fabriekanten, welke zich over de ophanden zijnde intrekking van alle verbodsbepalingen in het Fransche tarief ongerust gemaakt hebben, dat in plaats van deze, hooge beschermende regten zullen worden ingevoerd en dat de nieuwe tarieven allen van dit gezigtspunt uitgaan. Ten slotte verklaart het officiële dagblad, dat de regering om haar doel, bescherming van den nationalen arbeid, te bereiken, sommige artikelen van dit tarief nog denkt te verhoogen.

De wijzigingen, welke de regering in het ontwerp tot opheffing van de verbodsbepalingen gemaakt heeft, zijn; katoenen stoffen, behalve nankings, 35 pCt. van de waarde; wollen stoffen, 30 pCt., kleedingstukken, 40 pCt., Chemische, niet nader opgegevene producten, welke middellijk of onmiddellijk uit de oplossing van het zout voortgekomen zijn, betalen, behalve het regt, dat in het oorspronkelijk plan is vastgesteld, nog de belasting, waaraan het fabriekzout onderworpen is.

— De opbrengst van de inkomende regten in Frankrijk heeft in de laatste vijf maanden eene gevoelige vermindering ondergaan, waarin vooral de vreemde suikers deelen. Men verklaart dit verschijnsel door het vermeerderd verbruik van inlandsche suiker. De meeste andere invoer-artikelen hebben eene vermeerdering ondergaan. De uitvoer heeft in de meeste takken van handel een hooger bedrag opgeleverd. Ook in de vaart op de Fransche en vreemde koloniën is vooruitgang te bespeuren.

— De *Moniteur* deelde mede, dat de heer Hausmann, prefect van het departement der Seine, de heer Piétri, prefect van policie, de heer Delangle, senator en president van den gemeenteraad te Parijs, en de markies de la Grange, senator, alsnog benoemd zijn tot groot-officieren van het legioen van eer. De heer Collet-Meygret, directeur-generaal van de afdeeling: Algemeene veiligheid, is tot kommandeur dier orde benoemd.

Verder deelt de *Moniteur* eene lange lijst van militairen mede, welke de militaire medaille ontvangen hebben.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

C. P. G. van Groll, Mung D. Japara 15 Aug.— A. M. C. Revius, Burger D. Batavia 28 Aug.— H. Lebert, Gerards D. Samarang 29 Aug.— A. M. de Mol, Bergers D. Weltevreden 3 Sept.— C. M. J. Bergmans, Hamakers D. Soerabaya 4 Sept.— C. P. S. Brumund, Pichot Z. Batavia 30 Aug.

Getrouwd:

J. F. Schultz met C. W. Pino Pieters, weduwe de Jong. Samarang 30 Aug.

Overleden:

Het kindje van L. C. van de Ven, 4½ m. Pasoeroean 27 Aug.— Oeij Tiongdjoen, luitenant titulair der Chinezen, 44 j. Batavia 25 Aug.— M. Obdam, 76 j. Britsch Indie 4 Julij.

AANGEKOMEN PERSONEN.

4 Sept. Jacob, van Ternate; J. Baudoin en P. van den Berg, beiden van Toeban. — 5 Sept. Mevr. Steevens en S. W. F. Wisselius, beiden van Modjokerto. — 6 Sept. J. J. van den Boogaardt van Pasoeroean.

VERTREKKENDE PERSONEN.

D. T. Pryce. — J. P. Louran en echtgenoot.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Sept.	5	Nederl. Ind.	Kembang Djepoon.	Liem Kong Tiok.	Samarang.
„	—	Nederlandsche	Princes Sophia.	B. Spaanderman.	Batavia.
„	6	Nederl. Ind.	Stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Makasser.
„	—	Fransche	Volney.	C. J. Gigand.	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Phoebus.	C. F. Beck.	„
„	8	„	Osiris.	W. H. Cramer.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Sept.	6	Nederlandsche	Gouverneur Generaal Rochussen.	C. La Seur.	Nederland over Probolingo.
„	—	Nederl. Ind.	Djoemoeroet.	Oei Boe.	Balie (Padang.)
„	7	„ „	Stoomschip Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia over Samarang.
„	—	Nederlandsche	Bommelerwaard.	F. H. A. Loos.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	De Vriendschap.	Abiedin.	Ternate.
„	—	„ „	Schandar Salim ths. hern. Mabrook.	Said Aloei Madigie.	Banjermassing.
„	8	„ „	Aldjoesoer.	Said Moht. bin Oemar Segaf,	Pontianak over Banjerm.
„	9	Nederlandsche	Australie.	J. C. Harten.	Nederl. over Pasoeroean en Panaroekan.
„	—	Nederl. Ind.	Soedul Gair.	Sech Ali bin Aboebakar Bargebe.	Padang over Grissee, Sumanap, Samarang en Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Neder Ind.	Arief Banjermassing.	Mohamat Ariep.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
„ „	Attaief.	Sech Alie bin Achmat Baäsin.	Balie.	„
Nederlandsche	Bato.	W. F. Broeksmit.	Batavia en Indramaijoe.	Fraser Eaton & Co.
„	Princes Sophia.	B. Spaanderman.	Nederl., Prob. en Panar.	Ruijl Cramer & Co.
Nederl. Ind.	Kembang Djepoon.	Liem Kong Tiak.	Balie.	Kwee Kientian.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, kapitein de Quay en fam., luitenants Boers en Herzee, mevr. Andriessen, de heeren de Maegd, Helbach, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Gouverneur Generaal Rochussen*, Twee gepasp. en een gegageerde militairen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren Mr. C. J. van Haastert, J. G. A. Pabst, A. Denekamp, Jufvr. M. Denekamp, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. bark *Bommelerwaard*, Luit. ter-zee 2e kl. D. Schuurman en een ontsl. gecondemneerde. — Met de Ned. Ind. bark *Aldjoesoer*, bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Montrado; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Elmachlaar, Margaretha Simonetta, Bato, Volneij en Osiris; de stoomschepen Java, Soerabaya en Ambon; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Abdul Hassim ths. hern. Madina, Per Aspera ad Astra, Nijverheid, Abel Tasman, Maria Carlotta, Arief Banjermaas en Phoebus; de schoeners Bella, Sarie Toendjoong, Tom Tongh, Pinang, Tio Kiem Tiang Thaij, Argo, Attaief en Kembang Djepoon; de kotter Eduard.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

2 Sept. Het Ned. schip *Passoeroeang*, gezagv. C. C. B. Fullbrun, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

3 Sept. De Ned. bark *Johanna Alida*, gezagv. J. Visman, naar Amsterdam via Batavia.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van den 1sten tot en met den 6den September 1856.

Naar Amsterdam met de bark *Johanna Alida*, gezagv. J. Visman, 5233 11/100 pikols Gouvernements suiker.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

1 Sept. De Ned. Ind. bark *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, van Soerabaya 26 Augustus; de Ned. Ind. schoener *Indram El-Joesoor*, gezagv. Hadjie Magmoot, van Balie 27 Augustus; de Ned. Ind. bark *Polkus Saäda*, gezagv. Sech Abdulla bin Hoesin, van Grissee 28 Augustus.

2 Sept. De Ned. Ind. bark *El-Masschoor*, gezagv. Said Aloei bin Oemar Baharoon, van Cheribon 20 Augustus.

5 Sept. De Ned. Ind. schoener *Salim*, gez. Sech Oemar bin Obit Dereiheim, van Grissee 25 Augustus; de Ned. Ind. schoener *Moostarie*, gezagv. Said Mohamat bin Hoesin, van Soerabaya 29 Augustus; de Ned. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Mohamat bin Aloei Alhabassy, van Soerabaya 30 Augustus.

VERTROKKEN.

3 Sept. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendon Djaija, naar Soerabaya; de Ned. Ind. bark *Anoear Salim*, gezagv. Said Aboebakar bin Ydroos, naar Pekalongan en Cheribon.

4 Sept. Het Ned. Ind. schip *Ammana Tulbarie*, gezagv. Sech Hamoot bin Mohamat Bantook, naar Samarang, passagier J. W. B. Steevensz.

5 Sept. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Jatie, naar Soerabaya over Probolingo, passagier C. W. van Casand; de Ned. Ind. bark *Naim Balhair*, gez. Sech Achmat bin Oemar Fagie, naar Tagal en Pekalongan.

6 Sept. De Ned. Ind. bark *Polkus Saäda*, gezagv. Sech Abdulla bin Hoesin, naar Banjermassing.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mifrejool Moelook, Almashoor, Maria, Fathool Haer, Indram El-Joesoor, Salim en Moostarie; de barken Charlotta, El-Masschoor en Salma.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 8sten tot en met den 10den September 1856.

AANVOER

Van de Moluccos per het stoomschip *Ambon*, gezagv. Hugenholtz, agent W. Cores de Vries.

602 zakken matten, N. H. M.; 2 paarden, Van Delden; 45 pakken was, 1 kistje kaijoe poetie olie, 1 pak koper weg. 73 katties, 80 krandjangs buffelhoorns, 1 kistje was, 1 kistje schildpad en 1 zak triepang, diverse Arabieren en Chinezen; eenige goederen bestemd voor Batavia.

UITVOER.

Naar Ternate per de Ned. Ind. schoener *Vriendschap*, gezagv. Abudin

600 75/100 picols rijst en 150 picols rijst, 18/2 leggers arak, Van Eck & Co; 2 kisten bier en 1 kist champagne, Oey Kinglin.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Schandar Salim*, gezagv. Said Alsewie Madigie.

1 pak koper-draad, 1 koijang dadels, 50 riemen Holl. papier, 2 picols geel-oker, 44 pakjes welriekende olie en 8 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Pontianak via Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Aljoesoor*, gezagv. Said Mohamat Segaf.

4 kisten prints, Ruyl Cramer & Co; 2 kisten calicots, gebr. van Delden; 20 picols klapper-olie, 10 picols tamarinde, 6 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Schiedam per het Ned. schip *Mercator*, gezagv. C. van der Valk.

1100 picols koffij in 1100 balen, 1861 krandj. suiker weg. 6824 15/100 picols, 479 schuitjes tin wegende 250 picols, 120 picols rotting, N. H. M.

Naar Batavia, Samarang en Sumanap per de Ned. Ind. bark *Soedul Gaer*, gez. Sech Alie bin Aboebakar Bargebeh.

103 kisten inh. lijnwaden, N. H. M.; 48 kistjes cognac en 5 vaten glas koralen, P. Kervel & Co.

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Princes Sophia*, gezagv. Spaanderman.

100 picols rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 12.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 115 à *f* 120.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 135 à *f* 140.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 25 à *f* 29.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS *f* 104%.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 14den September des morgens ten half 9 ure.
Nederduitsch.
Ds. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 14den September des morgens ten half 9 ure.